

Šis laikraštis...
— Washington —
„DARBININKAS“ KAINA:
Išs. kartais savaitėje... \$3.00
Vieną kartą savaitėje... \$1.00
Dienos apskaitoje... \$4.00
Užraškyje metams... \$4.00
Vienas numeris... 5c.

VOL. 3 Metai 3

Tel So. Boston 620.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

Tel So. Boston 620.

No. 64 396

“Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.”

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., BIRŽELIO (J UNE) 11, 1918.

Ketvirtas vokiečių užpuolimas.

Paryžius atsilaikysias.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on June 10, 1918, as required by the act of October 3, 1917.

NAUJU KELIU PARYŽIAUS LINK.

Vokiečių armijos, Bavarijos sosto įpėdinio princas Rupprechtas vedamas, pradėjo naują ofensyvą, kaip išrodo su tikslu pažinti Paryžius.

Ant 20 mylių fronto tarp Montdidier ir Noyon priešininkas, kaip paprastai pabombardavęs labai smarkiai iš didžiųjų ir mažųjų armijų ir paleidęs nuodingų gazų bombų pradėjo užpuolimas, bandydamas palenkti talkininkų liniją linkui St. Just šiauriniame sparne ir linkui geležinkelio mazgo Compiègne pietiniame gale. Tokiu būdu varosi abipusiai upės Oise ir varosi Paryžiaus link iš pietų vakarų krašto.

Francūzų kariuomenės suko antpuolius su paprastu narsumu, bet vokiečiams pavyko pasivartoti pirmyn du trečdaliu mylios nuo Montdidier ir pusrubio mylios viduryje užpuolto fronto ties Ressons-sur-Matz. Nuo tos vietos iki Noyon francūzai atsilauko.

Jei vokiečiams ir toliau sekstų varytis pirmyn naujame fronte, tai tuomi jie išklibintų visą talkininkų liniją nuo upės Oise iki upės Marnos. Talkininkams prisietų metis atgal ir vakarus tarp upių Oise ir Marnos. Tą reikėtų daryti todėl kad francūzų frontas būtų įsidavęs kiliu su smailgalu prie Soissons.

Pranešama, jog talkininkų jėgos nebuvo užpuolus iš netyčių. Talkininkų vadai numanė, kur bus ofensyvas ir prie rengėsi. Kai Vokietijos sosto įpėdinis buvo priverstas apsisotai ant fronto Soissons, Marnos ir Reims, tai vokiečių karvedžiai turėjo pradėti užpuolimus naujų vietų toliau į šiaurę. Tą numanydami, talkininkai prisirengė atsilaikyti.

PARYŽIUS PRISIRENGĖS.

Paryžius, birž. 9. — Paryžius pilnai prisirengęs prie to, ko nelaukia, kad atsitiks. Jis gatavas ir nebijo. Naujas savęs gynybos komitetas, apimantis buvusias apgynimo organizacijas, padarė visus prisirengimus prieš vokiečių prisitartinimą iki vietos nuo kurios jie galėtų paskęmingai bombarduoti sostinę. Bet tas daroma dėl atsargumo, prie ko verčia išmintis ir ūpas dabartinės visuomenės.

Francijos akademija mornų ir politinių mokslų nutarė priimti į savo narių skaičių prez. Wilsoną, Belgijos kardinolą Mercier ir Italijos premjerą Salandra.

Rintesnioji Finlandijos socialistai pradėjo perorganizuoti finų socialistų partijos.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on June 10, 1918, as required by the act of October 3, 1917.

KODEL ČIA VEIKIA SUBMARINAI.

Paryžius, birž. 7. — Čionai yra nuomonė ta, kad vokiečių nuplaukimas į Amerikos pakrantes nėra dideliu daiktu. Tas išrodo vokiečių nudavimas veikimo idant kuodaučiausia karės laivų sutraukti į Amerikos pakrantes. Tas ką vokiečių submarinai gali padaryti Amerikos pakrantėse yra mažmoži, ką jie gali padaryti Europos pakrantėse. Ilgas submarinų užsilaikymas toli nuo bazos yra negalimu daiktu. Be to laivų plaukinėjimas Amerikos pakrantėse nėra toks tįstas, kaip Airijos pakrantėse.

Visi karinių dalykų žinovai sako, jog vokiečių submarinų kelionė per Atlantiką yra tik nuostabi apsirovėsimas, bet be jokios karinės reikšmės ir be vertės, jei jie neprivers Washingtono valdžią užlaikyti namie savo naujai pastatytus karinius laivus, kurie čia taip reikalingi lydimui transportų gabenančių kariuomenės ir reikmenas.

Bando pabaugyti.

Vienas jaunas oficerias šitaip pasakė: “Tie gudrūs vokiečiai bando baimės įvaryti į to mažo seno miesto New Yorko gyventojus. Na, bet nebus pro šalį pastatyti karę prie New Yorko slenkščio. Niekas neturi užtektinai vaidentuvės, kad įsivaizdinti karę pats jos nematęs.”

Ką tik Amerika daro, tai tą Europoj priima be murmėjimo; bet visur išreiškiama vilptis, jog neilgai truks iki talkininkai nutars pasiūsti savo kariuomenę į Siberiją, prigriebti Rusijai prieš vokiečių lindimą.

Galima daleisti ir pripažinti, jog vokiečių žengimas Paryžiaus link sulaukymas, tečians to fronto sustiprinimui atgubentoji armija negalėjo nenusilpninti tų vietų, iš kurių galima sustiprinimai Paryžiaus frontui. Vokiečiai gali suosyti tas silpnas vietas ir jas užatakuoti nuo diametro savo rato, o tuo tarpu mūšiskiai yra aplinkui to rato. Nuo pat pradžių antpuolių svarbiausias daiktas buvo tai rezervuose. Jei mūšiskiai sudarys galines armiją už vokiečių, tai vokiečiai bus suplikti ir tik tokiu būdu vokiečiai tegali būtų įveikti, nebent stebuklas įvyktų.

Airijos stojimas iš lino no-ro į kariuomenę nei kiek nesidino po pastarojo fieldmaršalo French atsiūkimo.

Konstantinopolyje Turkijos sostinėje buvo gaisras. Be namų liko 50.000 žmonių.

Vengrijos sostinėje Budapeštas yra 40.000 basų žmonių.

Amerikos nuostoliai.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on June 10, 1918, as required by the act of October 3, 1917.

KIEK ŽUVO AMERIKONŲ.

Washington, birž. 9. — Pirmą oficialę Amerikos nuostolių karėje sutrauka šandie paskelbta ir paduota 7.315. Žuvusiųjų iki šiol mūšiuose 1.033, tarpe jų 291 žuvo ant jūrės. Nuo žaizdų mirė 310, nuo ligų mirė 1.192, nuo nelaimingų atsitikimų ir kitokių priežasčių žuvo 392; mūšiuose sužeista 4.046, nelaisvėn pateko ir 46 žinia kur dingo 342.

Šandie pirmą kartą karės departamentas paskelbė reguliariai savaitinę sutrauką nuostolių.

UŽDERĖJIMAI BUS GERI.

Valdžios pranešimai skelbia, jog šių metų užderėjimai bus geri. Javų laukai visose valstijose išrodo gerai. Kvietių tikimasi nepaprasto užderėjimo. Tikimasi, jog bus prikulta apie bilijoną bušelių. Rugiai ir kiti javai ir-gi gerai išrodo.

SALČIAI VIDURINĖJ EUROPOJ.

Amsterdam, birž. 7. — Netikėtai užėjo šaltes oras vidurinėj Europoj ir Vokietijoj, Holandijoj ir Skandinavijoj. Apie tai žinios atėjo iš daug vietų. Kaikur snigo, krito ledai ir naktinės šalnos pridarė bėdies javams, vaisiams ir bulvėms.

EX-KARALIUS ŠNIPŲ VADAS.

Paryžius, birž. 9. — Specialis korespondentas laikraščio Matin praneša indomųjų žinių iš Šveicarijos apie tai kaip buvusis Graikijos karalius ir jo pasekėjai vedė suokalbais. Minėtas korespondentas visą dalyką tyrinėjo.

Konstantinas, jo žmona Sofija ir jų pasekėjų iš viso 54 asmenys, tarpe jų keletas principų pereiną rugsėjo mėnesį apsigyveno keletoj hoteliu Doldere ant kalno apaugusio medžiais ties Zuericho ežeru.

EX-CARO BRANGENYBĖS AMERIKOJE.

Suv. Valstijų federalė valdžia užgrobė New Yorko vauktą, kuri nusisamdė moteris, pasisakiusi esanti Amerikos armijos vieno leitenanto patė. Vauktė rasta brangmenų už \$350.000. Spėjama, jog tai dailis Rusijos ex-caro vaiko pado-puošalų, kontrabanda atgabentų į Ameriką.

Tame sąryšyje suareštuota Montefiore Kahn ir Vladimir Jogelson. Jie intarti dalyvavime toje kontrabandoje.

New Bedford audėjai susitakė su kompanijomis. Algos pakelta ant 17 ir pusę nuos, o reikalavo pakelti ant 20 nuos. Tas palietė 35.000 audėjų.

Airijos vice-karalius išleido problemaciją, kurioj prašoma 50.000 liuosnorių prieš spalį 1 d.

Popiečius išreiškė nepasitenkinimą dėl vokiečių bombardavimo Paryžiaus Dievo Kūno dienoj.

Pasitiki tik savimi.

NEREIKALAUJA SVETIMŲ PAGELBOS.

Amsterdam, birž. 8. — Naujas Vokietijos Reichstago prez. Fehrenbach šandie gavo apodismentų, kuomet jis prisiminė, jog talkininkų paskutinė viltis tai amerikoni. Sakė jis:

“Kaip išrodo, tai mes artinamės didžiausio karės įsisūbavimo. Clemenceau pripažįsta, jog padėjimas baisiai rimtas, bet turįs vieną viltį — amerikonus. Mes ir mūsų draugės nesitikime pagelbos iš svetimų žemių, bet su pagalba Visuauščiiausiojo, pasitikime nepergalima vokiečių armijos stiprybė ir nesulaužoma vokiečių taujos išterme.”

Ex-caro sėnos Olga atvyko Šveicarijon. Tas padaryti jai pasisekė iš vidurinės Rusijos per Petrogradą, per Švediją ir per Vokietiją.

NEISDIRBINĖS KORSETŲ.

Korsetų išdirbinimui nemažai reikia pinigų, o to metalo dabar labai reikia karės reikams. Tai ką sutaupti pinigų Suv. Valstijų valdžia ketina uždrausti korsetų išdirbinimą.

Ukrainoj prasidėjo degtinės darymas. Taksomis ant jų svaigalių valdžia turės ineigų 400.000.000 rublių ant metų.

Iš Stockholmo pranešama, jog Finlandijoj agitacija už monarchiją smarkiai vedama. Princas Oscar, penktasis kaiserio sūnus, persamas už karalių.

London, birž. 7. — “Evening News” skelbia, jog provizionalė Rusijos valdžia atsisotina talkininkams per vieną oficerą prašymą, kad talkininkai įsikūstų Rusijon. Prašymas atsisotus vardu generolų Aleksiejevo, Kaledino ir Kornilovo. Sako, jog bolševikai esą inagis Vokietijos.

Francijos prez. Poincare nuskyrė komitetą, kurs rūpinsis apgynimui Paryžiaus. Komiteto pirm. nuskirtas gen. Dubail, kurs dabar yra militariu gubernatorium Paryžiaus.

S. Valstijų valdžia šaukia 24.674 vyrų laivinimui įvairiuose amatuose. Bus imami tie vyrai, kurie turi pradinį apšvietimą ir kurie sulg įstatymų turi stoti armijon.

Keturi tapo užmušti, o šeši sužeisti, kuomet anglų aeroplanas bombardavo Vokietijos miestą Korlsruhe.

Rusijoj didinasi judėjimas talkininkų įkilsų paramimui. Prez. Wilsono išsireiškimas ir Anglijos prielankumas stiprina tą judėjimą.

Vokiečiai Finlandijoj stato du geležinkelius. Abi geležinkelio linijos vedamos šiaurinėj Finlandijoj.

Francijos karinė valdžia smarkiai užgrynė pardavinėjimą bei vartojimą svaigalių fronte.

Daug cukraus jūrėn.

UŽSALDĖ JURĖ.

Washington, D. C. birž. 8 d. Šį vakarą maisto administratorius apreiškė, jog šią savaitę palei Atlantiko pakrantę su vokiečių nuskandintais laivais nuėjo jūrės dugnan 24.000.000 svaru cukraus, kurs buvo gabenamas iš Kubos.

Todel cukraus dabar pri-truks, reikės pabūti be cukraus arba po mažiau vartoti dėl to nuotikio. Spėjama, jog dėlto nukentės lengvas gėrimų išdirbėjai.

Suv. Valstijų maisto administratorius ketina važiuoti Anglijon pasitarti apie maisto reikalus.

Manchester, N. H. birž. 8. — Amoskeag, Stark ir Elliott dirbtuvų darbininkams nuo birželio 17 pakeliama algos. Ten dirba 20.000 darbininkų. Išpildomi valdžios užsakymai.

Suv. Valstijų ambasadorius Francis birž. 4 d. lankėsi Petrograde. Po bolševikų valdžios persikraustimo Maskvon jis apsiuvo laikinai Volodgjo Petrograde patyrė, jog ten begalinė maisto stoka.

Bolševikų valdžia pradės įvesti priverstiną kareiviamų. Pildomasis komitetas paliepė karės komisarjui laike savaitės išdirbti pleną priverstinio kareiviamimo.

SAULĖS UŽTEMIMAS.

Pereitą subatą po pietų buvo saulės užtemimas. Prasi-dėjo Portlande, Ore. 2:45 val. po pietų. Centralinėse valstijose buvo pilnas užtemimas. Į kaikiurus miestus, kur matėsi pilnas užtemimas buvo suvažiavę astronomai daryti tyrinėjimų. Buvo daug suvažiavę į Denverį, Colo. Bet čia ant nelaimės dangus buvo debesuotas ir gero tėjimo nebuvo. Tik protarpiais nuo užtemusios saulės buvo nuslinkę debesiai.

Kai užėjo pilnas užtemimas, tai pasidarė visiškai tamsu. automobiliai turėjo užsidegti lempas. Astronomai pasakė, jog tą, ką čia patyrė yra nedidelės svarbos.

Kituose tėjimo punktuose buvo geriau. Taipgi buvo bandoma saulės užtemimą ant judomųjų paveikslų nutraukti ir gal būt teatruose bus rodoma.

Vokietijos Reichstago pirmininkų išrinktas Fehrenbach. Jis yra katalikas.

Vokietijos laikraščiai labai džiaugsmingai krykštuoja, kai gavo žinias apie submarinų veikimą Amerikos pakraščiuose.

Vokietijoj sudaryta Ludendorffo fondas, iš kurio bus šelpiami sužeistieji kareiviai. Kaiseris į tą fondą aukavo 50.000 markių.

Philadelphiaj policija suareštavo socialistų kalbėtoją John Reed, kurs gatvėje norėjo prakalbą laikyti. Jis yra atstovu Rusijos bolševikų.

Airijos vyskupai yra išleide manifestą prieš konskripciją. Tai Vatikanas paskelbė, jog apie tą manifestą sužinojo tik po 8 dienų po jo paskelbimo.

Kas ji toki?

NUTEISTOJI SOCIALISTŲ GIMUS LIETUVOJ.

Nesenai Kansas valstijos teismas nuteisė ant 10 metų kalėjiman Rose Pastor Stokes'ienę. Ji yra žinoma New Yorko milijonierio Stokes'o žmona.

Nuteistoji moteris yra socialistė. Ji yra žydė. Gimė Suvalkų gub., Augustavo mieste. Atkeliavusi Amerikon dirbo dirbtuvėse ir pasisekė įstokėti už milijonierius. Tasai milijonierius užsiminė jo labdariniais darbais ir yra socialistišką pažvalgų.

Ji nuteista kalėjiman už smerkimą valdžios. Ji yra išsitarus.

“Aš nesu už valdžią... Jokia valdžia, kuri stovi už lobininkus, negali taipgi būti už žmones, ir aš stoviu už žmones, o valdžia už lobininkus.”

Teismas išrodė, kad tame pasakyme trys punktai, kurie dabar kenkia valdžiai. Būtent 1) savo pasakojimu ji iš liuso noro ir sužiniai bando sukelti nepaklusnybę, neistiki-mybę, maištą ir atsisakymą pildyti pareigas armijoje ir laivyne, 2) kenkia rekrutavimui armijos, 3) daro ir skelbia klaidingus pasakymus su noru pakenkti pasekmingam kariniam veikimui armijos ir laivyno. Visais trimis punktais ji kalta ir už kiekvieną turėtų sėdėti po 10, iš viso 30; bet nuteista tik ant 10 metų.

PARSIDUODA PIGIAI.

Speedwell Touring Car (automobilus) 7 pasangerių 6 cilindrių 1917 m. modelio C.

Pats pradedas, elektriniai žiburiai, žodžiu sakant viskas sulig naujausio itaismo. Reguleriška kaina \$4.000.00.

Savininkas pašauktas į kareiviją ir tuojaus turi būt par-duotas. Parsiduos už \$600.00.

Taipgi parsiduoda BUCERNE ir GROSERNE. Biznis gerai išdirbta. Apgyventa lietu-viais ir lenkais. Tavoro ver-dės yra už \$1500.00. Parsiduos už \$800.00. Priežastis pardavimo, savininkas turi apleisti miestą.

Norintieji pirkti pigiai atsi-saukite prie

A. J. KUPSTIS,
395 Broadway,
So. Boston, Mass.
Room 1.

JUOZO KOWALIAUSKO BANKAS — BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS.

Bankierius J. Kowaliauskas sako:— Nelaikyk Liberty Bonds'ų pas save! Jie yra grynas pinigai. Jei pražūtų arba sudegtų — nustotum savo triušo.

NEŠK Į LIETUVIŲ BANKĄ IR PADEK JUOS Į SEIFĄ, NES LIETUVIŲ BANKAS VISOKIOS DOKUMENTS SAVIME SEIFE LAIKO UŽ DY. KĄ.

JEIGU NORI UŽ JUOS GAUTI PINIGUS

Lietuvių bankas šiandien moka:— Už pirmos paskolos bondsus \$98.50, už antros \$92.54, už trečios \$95.00.

BANKIERIUS JUOZAS KOWALIAUSKAS

Lietuvių Banko prezidentas
111 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Po koncerto.

SUJUDINO VISĄ NAUJĄJĄ ANGLIJĄ.

Apie metai laiko atgal Lawrence'o lietuviai savo klebono kun. P. Virmausko dėka susilaukė uolaus veikėjo, gabaus chorvedžio, vargonininko pono Antano Grigoraičio. Uoliai pradėjo veikti tarpe vietos lietuvių ir pasekmingai įvairino chorą, kurs tuoj imė džiunginti vietos lietuvių pažnyčioje ir linksmini savą dainomis sa-lę.

P-nas A. Grigoraitis neap-rubežiavo veikimu tik tarpe vietos lietuvių, bet dirbo, kad sujungus spēkas apie linkės lietuvių. Pradėjo veikti šviesa su Haverhillio, Lowellio ir galop Cambridge'io lietuvių cho-ral. To vaisiai buvo du milžniški koncertai — Lawrence birželio 2 d. ir Cambridge birželio 9 d.

Lawrence koncertas buvo miesto salėj ir žmonių tiek prisirinko, kiek niekuomet tame mieste nebuvo susirinkę. Kaip vietos angliškas laikraštis paminėjo, tai buvo virš 1.000 žmonių.

Koncertas taipgi buvo puikiai išpildytas. Dainos buvo parinktos grynai tautiškos, visiems suprantamos ir kurias kiekvienas lietuvis atjaucia.

Be chorų dainavimų buvo ir solių. Dainavo žinomoji dainininkė p-lė Raipaitė iš Montello ir vietinė solistė p-lė Krivutė.

Cambridge nemažesnis buvo pasisekimas. Didžioji Instituta salė buvo veik pilna. Niekuomet nieko panašaus Cambridge nėra buvę, kaip pereitą savaitę. Be dalyvavusių jėgų Lawrence čia dar buvo p-lė Šaltėnūtė iš Worcester'io, žinomoji solistė.

Grazų įspūdį darė Haverhillio choras, pono Aitoriaus vedamas. Veik visas susideda iš čia augusio jaunimo ir kai užtraukė “Tevynę,” “O tu tieva” ir tt., tai miela buvo klausyti.

Lawrence'o choras p-no Grigoraičio vedamas gavo trenkus aploдимentų.

Šitas šaunus darbas tik prasidėjo. Bus vis labiau vienijamos jėgos Naujosios Anglijos ir ateinantį sezoną tos sujungtos jėgos uolaus ir gabaus p. A. Grigoraičio vedamos rengs koncertų koncertus įvairiose Naujosios Anglijos kolonijose.

Tegyvuojia Naujosios Anglijos lietuvių dainininkai! Tegyvuojia p. Grigoraitis!

DARBININKAS

100 N. So. Boston's utarninkas, ketvirtas ir subatoma.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų kv. Tuošapo

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly \$3.00
Boston and suburbs \$4.00
6 months \$1.50
Foreign countries yearly \$4.25

"DARBININKAS"

100 W. Broadway, South Boston, Mass.

KOKIS SURĖDYMAS GERIAUSIAS.

Mes Amerikos lietuviai ant savo kailio esame patyrę įvairių valdžių. Iš pradžių patyrėme caro valdžios malonę, paskui daugelį iš mus teko pabuvoti Vokietijoje, Anglijoje, Kanadoje ir galop Suvienijose Valstijose. Apie kitų įvairių šalių surėdymus esame girdę, je arba skaitę. Todėl mes lietuviai esame gerokai susipažinę su įvairiomis šalimis ir jų surėdymais.

Kaip visi žmogaus darbai nėra tobuli, taip ir surėdymai nėra tobuli. Bet visgi vienoje šalyse surėdymas geresnis, kitose blogesnis.

Dabar mes galime užsidiuoti klausimą: kokiame šalyje yra tinkamiausias darbininkams gyvenimo sąlygos.

Gal būtų kiekvienas šių eilučių skaitytojas pasakys, jog tokia šalis yra Suvienijotos Valstijos. Ir tai bus teisinga nuomonė. Rankpelniai darbininkui augščiausios algos mokama šioje šalyje. Pemsylvanijos geras mainieris per metus uždirba apie \$5,000. O Vokietijoje generolai po tiek negauna. Socialinės sąlygos kitose šalyse gali būti tulsis žvilgsniais geresnės, bet uždarbiai šioje šalyje yra augščiausi.

Kad Amerikoje patogios darbininko sąlygos aiškiausiai parodo tas, jog šion šalin kuodidžiausia plaukė darbininkai iš visų šalių. Juk jie šion šalin buvo masinami vien uždarbiais. Geri uždarbiai Suvienijose Valstijose buvo aktinai įvairių šalių darbininkams keliauti čia pagerinti savo buvį. Prieš karą buvo atviras kelias darbininkams į Afriką, Australiją. Bet kas keliavo į tas šalis? Visai mažai kas, nors ten žemės neišmieriujami plotai, gamtos turtai neapskaiptomi.

Darbininkams patogiausios sąlygos ten, kur pramonė labiausia išsiplatinus, kur kapitalizmas augščiausia iškilęs.

Nuo socialistų esame girdę, je baisiausius veiksmus prieš kapitalizmą, prieš šį surėdymą. Sakė jie, kad reikia šį surėdymą iš pamatų sugriauti ir pastatyti naują, socialistišką, darbininkams išganingą.

Dabar tie darbininkų prieštaliai — socialistai išgriovė seną Rusijos surėdymą iš pamatų ir sutvėrė savo socialistišką, sovietų, surėdymą. Jei jau ten įsteigta darbininkiška valdžia, tai beabejonės reikia spėti, kad darbininkams tai kė geriausias sąlygas. Todėl turėtų būti taip, kad į tą šalį kreiptų akis viso pasaulio Rusijon bent taip, kaip kad keliavo darbininkai iš įvairių šalių Amerikon. Bet iš teisybės kas iš darbininkų norėtų keliauti Rusijon? Daugelis bevelyti keliauti į patį pragaro dugną, o ne socialistišką Rusijon. Tik Kapsukams, Pruseikoms ir tolygiems yra rojus Rusijoj. Kitiems ji yra pragaro katiulu.

Tai-gi ir prieiname prie teisingo apvertinimo surėdymų. Pamato, jog socialistų keikiamasis kapitalistinis surėdymas yra geriausias, kokis tik žinomas, o socialistiškas

Valstybė ir Tauta.

Tautos ir valstybės ribos nevisuomet supuola krūvon. Mat, kasdieninio gyvenimo reikalai, istorijos pervaistos blaško žmones po įvairius kraštus ir verčia juos kilnotis iš vietos į vietą.

Kylant tautų kultūrai dauginas žmonių reikalai ir tautų santykiai darosi gyvesni. Per tautai — vienos tautos, tai yra, kilmės ir kalbos žmonės gauna maišytis su kitataučiais ir neretai jų tarpan įsiskverbia, arba jų gyvenamuose pakraščiuose prisilieja.

Dabar retai kame berasi valstybė sudaryta iš vienos kurios tautos. Dažniausiai valstybės gyvena įvairių tautų, susispietusių aplink kurį nors centrą, su kuriuo jas riša bendri reikalai. Taip antai Šveicarijoje kuopnikausiai sugyvena trys tautos: vokiečiai, prancūzai, italai; Belgijoje — dvi tauti: flamandai ir valonai (prancūzai); Suomijoje — suomių ir švedai; Šiaurės Amerikos Jungtinės Valstybės gyvena dar daugiau įvairių tautų: anglai, airiai, vokiečiai, prancūzai, ispanai — susispietę vienoj sąjungon. Gi čia buvę (senesnių atejų) tautų tarpe yra įsimašiusių daugybę vėlesniųjų atėjūnų: lietuvių, lenkų, žydų, italų, negrų ir t. t.

Visos tos tautos savo tarpe sugyvena ramiai ir apie tautines rietenas anose šalyse beveik negirdėti. Kodel gi taip yra? Gi dėlto, kad tenai tautinių reikalų niekas nevaržo ir neskiandžia; jų nuolat ginti nėra reikalo, nes jie yra apsaugoti tam tikrais įstatais ir patį tautų organizacijomis.

Kasgi įvairias tautas riša vienoj valstybės ir padeda joms sutartinai darbuotis? Gi tikrai suprasti bendrieji šalies reikalai, kurios nurodo visiems gyventojams bendra tėvynė, kamiant, savo krašto meilė. Kame bendrų reikalų supratimas yra aiškesnis ir šalies meilė stipresnė, tenai tvirtesnė esti ir gyventojų vienybė, šalies bei valstybės gyvenimas sparčiau tenai plėtojasi ir tarpsta.

Vis dėlto ne kiekvienas tautų kratinys ir ne bet kokios sąlygos gali sudaryti gyvą valstybinį organizmą. Nei Makedonija, gulinti ant pat tautų tako, nei senobės totorių "Didžioji Orda", užgulusi Europos rytų tautas, nei totorių Ordos vieton iškiliusi "Didžioji Rusija" nesugebėjo sudaryti pastovių valstybių. Mat, toms visoms tautų minioms atliko kultūros branduolio bei centro, pilno gaivinantių ir krūvon traukiančių jėgų; joms truko dvasios pajėgų ir organizacijos vadovybės.

Valstybės branduolį paprastai sudaro viena pamatinė tauta, kurios užvis daugiau esti kurioje šalyje ir kuri daugiau turi kultūrinį pajėgų bei turtų. Taip antai Šveicarijoje vokiečių yra 70 nuošimtis, Suomijoje suomių 86 nuoš. Belgijoje flamandų 60 nuoš. Jungtinės Šiaurės Amerikos Valstybės užvis daugiausia yra "jankių" (atėjūnų iš Anglijos).

Aplink pamatiniosios tautos branduolį esti susispietusių kitų tautų mažumos, turinčios su pamatine tauta vienodą ekonominį ir politikinį reikalą ir gyvenančios toje pat šalyje. Jeigu tik tautinių mažumų teisės yra teisingai nustatytos ir tosios mažumos nesigriaua viršum pamatinės tautos ir neardo valstybės branduolio — tuokart mišri valstybė gyvuoja ir plėtojasi neblogin už vientautes valstybes.

Suomijoje tebėra 13 nuoš. švedų, priklausantių prie šviesesniųjų ir turtingesniųjų šalies gyventojų. Jie tebekalbą švediška, turi savas mokyklas, draugijas, spaudą, tačiau Suomijos švedai ne manyti nemano skirtis nuo Suomijos arba trukdyti suomių tautinę kultūrą plėtojimąsi bei nepriklausomos Suomijos valstybės steigimą.

Suomijos švedai nerada mormorijalų nei apie Suomijos nei apie jos pakraščius prijungimą prie Švedijos, bet padėdavo suomiams ginti šalies liuosybę nuo rusų biufokratijos sauvlės ir dabar išvien su suomiais gina jaunutę Suomijos respubliką nuo laukinių bolševikų užpuolimų. Suomijos švedams didesnis išrokavimas yra eiti išvien su suomiais, nes su jais išbuvę švedai daug daugiau turi reikalų, negu su savo vientaučiais švedijoje.

Taip tauti tautinių mažumų klausimas nėra per daug sunku išrišti, jeigu tik dauguma neskriaudžia mažumų, mažumos gi nesigriaua viršum daugumos, visi gi šalies gyventojai pirmon vieton stato — ne vien partijų bei kalbų, bet bendrus šalies reikalus ir visi išvien darbuojasi savo šalies ir bendros tėvynės gerovei.

Menkas džiaugsmas ir niekoka nauda būtų lietuviams išgavus tik "liuosos, tautos" vardą, jeigu jos gyvybei truktų politikinė ir ekonominė sąlyga. Tokias sąlygas kaip tik yra gavus Ukrainos jaunūninkė respublika, jų ieško Lenkija, negu kitaip galėtų išsiversti ir Lietuva.

Palaikyti tautos kultūrai reikia savystoviai vesti šalies ūkį, reikia, įgyti kuodangiausiai savos žemės, įtaisyti fabriškai, išgaminti jų dirbiniams medžiaga ir naudingai maitinkauti po savo šalies vidų ir po užsieni. Tam gi visam reikia centrų — sandelių viduje ir vartų — nostų į užsienį.

Tai gi visai teisingai nutarę pėrnkštę Lietuvių Konferencija Vilniuje, kad būsimon Lietuvos valstybė turi jelti pačių lietuvių apginti kraštai su kai kuriais ekonominiais papildais, vadinas su tais pakraščiais, kurių gyventojai, nors kalba nebelietuviškai, bet visi kiti jų reikalai yra susimėgę su Lietuva. Kitataučiai bei kitakalbii Lietuvos gyventojų teisės bus apsaugotos tam tikrais įstatais, kaip tai buvo senovės Lietuvos Didžioje Kunigaikštijoje.

O kai dėl lietuvių kultūrinės galės ir jos politikinės sąmonės, tai apie tautai abejoti nėra ko. Jeigu lietuvių sugebėjimo pirm 400 metų pasigaminti sau savųjų įstatų rinkinį, vadinamąjį "Lietuvos Statutą" ir juo tvarkėsi savo plačioje valstybėje nuo Baltijos jūrų iki Juodojų; jeigu lietuvių kunigaikščiai sugebėdavo gudriai tvarkyti ir valdyti svetimas lenkų ir rusų žemes, tai ir dabarties lietuvių nebologiau sugebės šeiminkauti savoje šalėje.

Kad tik lietuviams būtų suteikta galė paleist savo dvasios pajėgas, kurių tiek daug pasirodė bėtinio lietuvių krutnėse, dangstomose ligi šiol vargšų belaisvių rudine.

D. Dumbra.
(“Tėvynės Sargas”)

L. D. S. CENTRO VALDYBA.

Dvasiatis vadovas: —
Kun. F. Kemšis,
3230 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

Pirmininkas: —
J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Vice-pirmininkas: —
M. Mažeika,
1658 Wabansia Ave.,
Chicago, Ill.

Raštininkas: —
F. Virak's,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Finansų Raštininkas: —
A. F. Kneizis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Idžininkas: —
P. Gudas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Lido globėjai: —
O. Melkauskaitė,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

P. Gelezintė,
41 Capitol Ave.,
Hartford, Conn.

V. Sereika,
21 James St.,
Norwood, Mass.

Literatūra Komitėjai:
Kun. F. Kemšis,
P. Gudas,
J. E. Karosas,
F. Virak's,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.
Ten buvusiam, Newark, N. J. — Tamsta nepadavei mums tikro savo vardo pavardės ir adresą. Be to nedėdame laikraštini.

H. Valavičiutei, — Hartford, Ct. — Pranešimas pėrvėlai atėjo ir nesuspėjome laiku indėti. Sekančiu kartu teiks ankščiau atsiųsti.

P. S. — Tamstos atsiųstame laiške iš Rusijos nieko nebuvo ypatingo, nedėšime.

L.D.S. reikalai.

PROTOKOLAS

L. D. S. Apakričio įsteigiamoj susirinkimo, Cleveland, Ohio 1 d. birželio, 1918.

1. Susirinkimą atidarė užmanytas apakričio Andr. Kulbickas, narys 51 kp. iš Cleveland, Ohio 3 val. po pietų M. Paulancko svetainėje, 2452 St. Clair str. su malda po vadovystės dvasiško vadovo kun. F. Kemšio.

2. Pradėjus sesijas išrinkta valdyba iš šių ypatų:
Andr. Kulbickas pirm. iš Cleveland, Ohio.

Ant. Vaitkus pagalb. iš Dayton, Ohio.
Kazim. Stupinkevičia 1-ju rašt. iš Youngston, Ohio,
Petr. Pocius 2-ju raštininku iš Akron, Ohio.

3. Mandatų komisiją: K. Stupinkevičia ir Ant. Zeledonis.
4. Po peržiūrėjimo visų delegatų mandatų, pasirodė kad prisuntę savo įpaliotinius šios LDS kuopos:

51 kp. iš Cleveland, Ohio: A. S. Kulbickas, K. Stupas, A. Kanoverskis, M. J. Šimonis, A. Zeledonis, J. Januška, S. Pasaveckas.

64 kp. iš Akron, Ohio: Petr. Pocius.

66 kp. iš Youngston, Ohio: K. Stupinkevičia ir Vincas Žalinskas.

69 kp. iš Dayton, Ohio: Ant. Vaitkus.

Dvas. Vadovas iš Chicago, Ill. kun. F. Kemšis.

Kuopų inėsimai.

51 kuopa inėsa, kad kiekviena kuopa turi mokėti įstojimo į apskritį po \$1.00 iš kuopos išdo ir po 10 centų nuo kiekvieno nario kartą ant metų. Palikta kuopų apsarstymui.

51, 60, 66 ir 64 kuopos pagėdauja:

a) Kad kiekviena kuopa lai parengia kokią nors pramogę del apskričio naudos, t. y. padidinimo apskričio išdo.

b) Turėt apskričio organizatorių, kuris reikale bus siunčiamas del organizavimo naujų kuopų ir sustiprinimo nusilpnėjusių su atlyginimu kelionės lėšų. Jei būtų nedateklūs iš organizavimo kuopų, apmokės apskričio išdos. Tokiu organizatorium išrinkta Andr. Kulbickas.

5. Susivažiavimas pagėdauja:

a) Lai kiekviena kuopa išrenka savo organizatorių ir korespondentą.

b) Lai įsitaisto savo knygnėlius, kad būtų galima apsimainyti knygomis su kitomis kuopomis.

c) Lai kiekviena kuopa apsidėda mėnesinėmis mokesčiais į Tautos Fondą.

d) Lai kiekviena kuopa įsisteigia "Darbininkų Biurą", kuris nurodys arba pasistors parūpinti darbą pribuvusiam iš kito miesto LDS. nariui.

e) Liet. Darbininkų Kalendorius turi būti daugiau pašvestas darbininkų reikalams, kaip tai: įvairių žinių apie darbą, pramonę, amatų mokyklas, žemdirbystės pramonę, vertelystę, vedimą gospodystės ir kiti tam panašūs pamokinimai, kas tik lytis darbininko klesos.

g) Tos kuopos, kurios yra prasilavinę teatrų lošime, paremtų silpnesnės kuopos.

i) Lai kuopos įsisteigia Darbininkų Lavinimosi Kuopes, kurios užsiimtų vesti patikrą savo vardo pavardės ir adresą. Be to nedėdame laikraštini.

6. Apakričio susivažiavimas vienbalsiai nutarta laikyti 2 kartą ant metų. 1918 m. susivažiavimą nutarta laikyti Akron, Ohio lapkričio mėn., kuriame bus apkabėta apie sekanti susirinkimą ir jo vietą.

7. Į Apakričio valdybą išrinkta ant vieno metų:

Pirmininku — K. Stupinkevičia.
Pagalb. — J. Januška.
Rašt. M. Šimonis.
Idž. — Ant. Vaitkus.

Aukos surinktos laike sesijų del apakričio išdo: Dvas. vadovas kun. F. Kemšis \$2.00; po \$1.00: K. Stupinkevičia, A. Kulbickas, J. Januška, P. Pocius, K. Stupas, J. Kanoverskis ir Adolf. Kanoverskis; po 50c.: M. J. Šimonis, Ant. Vaitkus, K. Žilinskis ir Ant. Zeledonis.

Gauta pasveikinimai su linkėjimais per laiškus: nuo L. D. S. iš Chicago, Ill. Apakričio per M. Mažeiką; nuo LDS. iš Akron, Ohio per M. Tulubą; St. Bedo College iš Peru, Ill.

Telegramai su pasveikinimais ir linkėjimais: Nuo kun. M. Cimbalskio iš Dayton, Ohio ir nuo p. S. Rudzevičiaus iš Akron, O.

Už visus virš minėtus pasveikinimus ir linkėjimus suvažiavimas ištarė širdingą „aitū ir pagerbė sveikintojus atsistojimu ir aplodismentais.

Paskutiniai žodžiai dvas. vadovo kun. F. Kemšio buvo: Linkėdamas LDS. kogeriausius laimės ir pasisekimo darbininkiško luomo reikaluose, turiu pripažinti, sakė jis, kad daugelis iš jūsų nors nepasiekėte augstų mokslų, o vienok nuveikėte prakilnų ir pagirtiną darbą. Matyt, kad lietuvių tauta ir jos sūnūs yra su augštais idealais ir prakiliuoje dvasioje del savo tautos ir tėvynės. Ir kad lietuvių darbininkai ateityje sulos svarbią rolę tautiškoje demokratijoje dvasioje savo tėvynėje Lietuvoje.

Su šiomis baigėsi sesijos, atkalbant malda.

Suvažiavimo vedėjai:
Andrius Kulbickas, pirm.
Kaz. Stupinkevičia, rašt.

Bet-gi neišdriso.

Vienas lietuviškųjų socialistų diemraštis rašo: "Labai didelis Amerikos lietuvių skaičius yra visiškai bemoksliai; tie žmonės turi būti išmokyti; ir niekas tuo nepasirūpins, kaip tik patys lietuviai." O juk buvo visai lengva parašyti, kad — socialistai — bet turbūt drąsos pritrūko!

Tai bent drąsa.

"Laisvė" praneša, kad C. A. Herman socialistams Rochester, N. Y. skaicius referatą, kaip socialistai turi darbuotis, kad laikui atėjus ir jie taip galėtų atsižymėti bolševikizmo ypatybėmis kaip kad rusų bolševikai daro.

Tai bent choras!

Binghamton, N. Y. kaip praneša "Naujienos" esąs Aušros Choras, kurs neturi mokytojo ir nedainuoja, bet pusmetiniame mitinge choro valdybą renka. Gal bijosi, kad choro valdyba per metus valdvytėse tupėdama nepagadytų balso.

"ZINYNO" REIKALAI.

Perspėjame gerb. liet. Dvasiškiją, kad pasiskubintu nusipirkti "Zinyną". Ji labai perka sviestikėję, gi išleista "Zinyno" nedaug egzempliorių, tad trumpu laiku dvasiškiams "Zinyno" gali pritrūkti.

"Zinyno" Administracija.

244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

MONTELEO, MASS.

P. Kazimieras Česnulis, Tautos Tarybos Sekretorius, laikė čia prakilnų 4 d. gegužės Tautos Fondo reikalais. Nors nepersonaliai tuom pačiu reikala buvo čia kalbėjusi ir p. K. Pakštas, bet žmonių prisirinko pilna svetainė ir visi atydziai ir ramiai klausėsi, kaip svečias iškalbingais žodžiais išpažodė, kokią didelę svarbą turi Tautos Taryba ir kaip jina pasėkmingai atstovauja Lietuvių reikalus Washington. Ypač šiais pastaraisiais laikais Lietuvių stovis labai pagerėjo Amerikiečių akys, o tai vis pasidėkiojant Tautos Tarybos veikimui. Kalbėtojas taip pat prapardė, kad laisvamaniai, pasiremdami ant neaiškių išvokiškų šaltinių pasėmtų informacijų, bereikalingai šmeižia vyskupą Karevičių ir išneša prieš jį protestus. Tiems šmeižiams ir protestams Amerikos valdžia netiki, nes ji gerai žino, kokios aplinkybės ir su kokia prievarta vokiečiai paskelbė taip vadinamą Lietuvos nepilnumą. Tie lasvamanių protestai, vieton užkėnti Lietuviams katalikams, užkėnti patiems laisvamaniams, nes jiuos - Amerikos valdžia žiūri kaip į nepageidaujamus ramybės ardytojus.

Apart gerb. svečio dar trumpai kalbėjo vietos klebonas, kun. K. Urbanavičius apie karo taupinimo ženklus (W. S. Stamps). Prie pagražinimo vakaro prisidėjo šv. Roko parapijos choras, kurs vadovaujant jaunam p. Rapolui Juškai sudainavo porą patrijotiškų dainų. P. M. Raipaitė sudainavo solo ir prie pabaigos tapo pastatyta labai pasėkmingai trumpas sceniškas veikalelis "Tai politika," kurį sulosė p. lėš. M. Sakalauskaitė, O. M. Kašėkaitė, P. Abraščinskaitė ir O. Samsoniūtė. Vakaro vedėju buvo p. M. Abraščinskas, kurs taip pat pasakė naudingą prakilnų. Publikos buvo iš visokių partijų, bet užsilaukė labai ramiai.

Tautos Fondo aukojos:
Po \$5.00
Kun. K. Urbanavičius ir M. Abraščinskas.

Po \$2.00:
Pov. Rasevičius, J. Černis, A. Galinskas, J. Gadilas, J. Kašėtienė, O. Razumienė, S. Mačinskas, R. Svetkaitė, U. Abraščinskienė, A. Bačiulis, J. Valaitis, J. Rastokas, S. Monstavičienė, J. Saladonis, V. Genevičius, K. Pranckus, ir J. Tumonis.

Po \$1.00:
J. Jaskelvičius, F. Adomaitis, J. Baronas, A. Kasparas, J. Miškinis, I. Kuodis, S. Kašėta, T. Sidlauskas, P. Tubelis, A. Tamulavičius, J. Česnulevičius, P. Urbonas, Antanas Tautkevičius, Adomas Jarmavičius. Po 50c.: Jurgis Puidokas, Ign. Antanavičius, Roz. Eitavičiūtė, Roz. Radzevičiūtė, Jadviga Kukliūtė, Povilas Aleksa, Julė Žarkauskaitė, Pranciška Kuprienė, Matilda Klimavičienė, Pranas Kukauskas, Vinc. Miliauskas, Antanas Puidokas, Myk. Bernatavičius, Vinc. Pigaga, Ant. Ciapas, Jonas Savickas, Valentas Saulėnas, Ant. Akstinis, Julius Dreivinskas, Jonas Kašėta, Jonas Pigaga, Juoz. Juškaitis, Petras Danyla. Viso 55 dol. Smulkių aukų 3 dol. 70c. Nuo to niko 4 dol. 80c. Viso labo 63 dol. 50c.

Dalyvavęs.

ANSONIA, CONN.

Džiaugiuos, kad mano rašteliai ir nurodymai pasiekė nekurių ausis ir išdrišo mane pakritikuoti. Meldžiamieji, nerasiau apie tautiečių laisvamanių veikimą, bet aš aiškinan apie lietuvių katalikų užsūdumą ir apsilėidimą. Jeigu Tautistai, Girkalniški, esi katalikai, tad pataiškink ar daug

tai tada parašysiu apie tą viską.

Koresp.

LAWRENCE, MASS.

29 d. geguž. lenkų svetainėj buvo laisvamanių prakalbos. Vedėju prakalbų buvo K. Norkus. Jis paaiškino kokiam tikslui yra surengta tos prakalbos, paaiškino kad būsiąs protestas prieš pardavikus Lietuvos. Pirmas kalbėtojas buvo Z. Jankauskas. Tas spjokius organizacijas, tai jų yra, bet daugiausiai laisvamaniška dvasia gyvuoja, o taip nukuri būti, kad katalikai glaustūs prie laisvamanių. Tad aišku, kad katalikų susipratimas yra žemas. Ar ne tiesa, Girkalniški?

O kad Ansonijos biznierių nesiskundžia, kad lietuviai jų nepalaiko, tai aš aiškinau, kad Ansonijos lietuviai nemylė savų inteligentiškų biznierių, bet pasiūlydami ant neaiškių išvokiškų šaltinių pasėmtų informacijų, bereikalingai šmeižia vyskupą Karevičių ir išneša prieš jį protestus. Tiems šmeižiams ir protestams Amerikos valdžia netiki, nes ji gerai žino, kokios aplinkybės ir su kokia prievarta vokiečiai paskelbė taip vadinamą Lietuvos nepilnumą. Tie lasvamanių protestai, vieton užkėnti Lietuviams katalikams, užkėnti patiems laisvamaniams, nes jiuos - Amerikos valdžia žiūri kaip į nepageidaujamus ramybės ardytojus.

Lawrencietis.

DONORA, PA.

Birž. 2 d. buvo prakalbos Lietuvių Piliiečių svetainėje. Prasidėjo ir užsibaigė prakalbos su amerikonišku hymnu "Star Spangled Banner" ir Lietuva Tėvynė mūsų.

Atvažiavo ant prakalbų kun. J. Miliauskas iš Wanaime, Pa. kun. J. Misius iš Ellsworth, Pa. ir kun. J. Vaisnora iš McKees Rocks, Pa.

Puikiai viskas buvo išaiškinta aplink Lietuvą ir jos reikalus.

Be to, buvo visokių pamarginimų. P. lė. A. Aržolaičiūtė puikiai padėklemavo apie Lietuvą. P. lė. J. Kiveriūtė, garbi muzikantė, puikiai at fortepijono pagrajinio ir padainavo su pagelba J. Klimavičio ir A. Aleksonio.

Ponia L. Sabonienė ir p. K. Sabonis gabūs muzikantai, kurie konservatorijoje yra išlaivinti, visokiais būdais parodė savo gamulus publikai, tai ant smuikos, tai ant fortepijono, tai per dainavimą.

P. lė. S. Sabonitė, kuri turi tik 4 metus, taip puikiai ir drąsiai padainavo, kad net publika nusistebėjo.

Paskui aukos buvo renkamos ant naudos Lietuvos.

Žmonių prisirinko pilna svetainė ir kiekvienas buvo labai užgandintas su visukomu.

Matyt, kad vietos lietuviai myli savo tėvynę Lietuvą, nes savo meilės jausmus link tėvynės Lietuvos, ne tik žodžiais išreiškė bet ir darbais ir aukomis.

Valio, Donoriečiai!

Donorietis.

AKRON, OHIO.

30 d. geg. šv. Juozapo dr. ja turėjo pikniką. Kadangi tą dieną lijo, tai ir publika turėjo išsiklaityti nuo pikniko.

Svečių buvo atsilankiusių daug, jei ne lietus, tai būtų buvę ir pėno nemažai. Šv. Juozapo dr. ja vardą nešioja švenčio, bet pati yra laisvamaniška ir kuone visi cecilikai priguli į ją. Tai ir ant pikniko, koki gėrūnai buvo like, tai nakties laike dingo. Reikia pradžioje. Sako dr. ja padaryta apie \$60.00 nuostolių. Mat dr. jos nariai cecilikai pasielgė taip, kaip Rusijos bolševikai.

2 d. birž. parapija šv. Petro turėjo mityną. Tą dieną atsiskakė nuo sekretoriaus vietos p. S. Radavičia. Jo vietą užims P. Nutautas.

Taip pat 2 d. birželio dr. ja šv. Stanislovo turėjo mėnesinį mityną. Prisirašė 5 nauji nariai. Nauja dr. ja labai auga kaip turtu taip ir nariais. Dr. ja suorganizavo iš narių ir chorą. Tuoju pradės mokintis dainuoti. Atvykęs, oru žada

sulostyti koki veikalelį. Tam darbu išrinktas komitetas: S. Valentas ir M. Karanas. Choro vedėju - K. Juškevičia, darbštus narys.

Stanislova Tamašauska garb. nys apdovanojo dukrele. Jis yra kasinininku šv. Stanislovo dr. jos.

Maudis.

BRIDGEPORT, CONN.

2 d. birž. buvo L. Vyčių Conn. Apskričio suvažiavimas. Nutarta, kad Conn. Apskr. visos kuopos nuo kiekvienos rengiamos pramogos, mažiau sia 5 nuos. skirtų Liet. Karevių Globojimo Dr. jai. Suvažiavime dalyvavo du kareiviai, vienas iš jų A. Valeckis išreikšė kareivių vardu L. Vyčiam padėką už tai ir rekomendavo, kad visos aukos pinigais ar knygomis būtų šunčiamos per L. Karevių Globojimo dr. ja gyvuojančią So. Bostone.

37 kp. labai gyvai veikia. Tą liudija jų klebonas kun. Pankauskas, labai Vyčiams prielankus ir pritariaus veikimui, o daugiausia pridūda Vyčiams gyvumo tai jaunas ir darbštus vargonininkas p. J. Šaučiūnas.

Vakare buvo surengta puiki vakarienė, dalyvavo apie 100 vakarė. Delegatams įžanga buvo dykai. Vakariene negalima atsigerėti, ją paruošė sėstės Vyčės.

Vakara vedė varg. Šaučiūnas. Pasakyta daug prakalbėlių. Padaryta kolektas del lietuvių kareivių ir surinkta \$22.85; pinigai žadėta pasiųsti viršminėtai dr. jai So. Bostone.

Taipgi pradedant vakariene atgiedota L. Vyčių ir Amerikos himnai. Geriausias kloties 57 Vyčių kuopai.

A. J. P., 6 kp. delegatas.

BRIDGEPORT, CONN.

Piln. Blaiv. Sus-mo Conn. Apskričio 2-ras, suvažiavimas buvo geg. 26 d. šv. Jurgio parapijos svetainėje. Net malonu pranešti visuomenei, kad darbuojasi kiek gali blaivybės labui ir gal ne vienam delegatui ir atsilankiusiam svečiui šis apskr. suvažiavimas buvo tikru pastebėjimu.

Delegatų ne daug atsilankė, tik iš šių kuopų: Waterbury'o, Hartford'o, New Britain'o ir Bridgeport City; viso delegatų buvo 13. Bet matėsi kad visi delegatai pilnai supranta blaivybės klausimą ir yra pasiryšę visomis savo pajėgomis platinti blaivybę. Be to dar dalyvavo svečiai su pilnu balsu. Po mišių apie 2-rą val. prasidėjo sesijos. Vietos klebonas kun. M. A. Pankauskas atidarė sesijas su malda ir pasakė įspūdingą pamokslėlį ir pasveikino delegatus linkėdamas gerų pasekmių. Sesijų vedėjas, ponia P. Zailskienė užėmė vietą. Viceprim. buvo v. Žemaitis, rašt. O. M. Stalionaitė, 2-ras rašt. J. Blažys.

Kalbėta kas-link padidinio apskričio išdo. Tuo tarpu padarytos pirmos aukos: kun. M. Pankauskas, kun. J. J. Valantiejus, p. J. Šaučiūnas ir p. lė. U. Motuzaitė aukavo po 1 dol. tam tikslui; smulkii surinkta \$3.40; viso apskričio išdan į planukė \$7.40. Sesijos uždarytos su malda 6 val. vakare.

Tą pačią dieną geg. 26, vietos 18 kuopa buvo parengus gražų programėlį parapijos svetainėje. Žmonių buvo nedaudžiausiai. Pirmiausia sudainuota Lietuvos himnas. Sekė prakilnų gerb. kun. J. J. Valantiejus. Puikiai išrodinėjo blaivybės reikalingumą ir šiaip kitus dalykėlius. Šios prakalbos daugumai inkvėpė naujų minčių. Deklamavo garbus eilinius iš Waterbury'o, Prosperas Zailskas. Atliko tikrai gerai. Vietiniai taipgi labai gerai išsilavinę ir puikiai atsižymėjo deklamacijomis ir monologais. Eiles pasakė K. Baltrušaitė, o dialogą sulosė šios p. lėš: Ona Basimaitė ir E. Baltrušaitė. Sekė monologas "Mano amatas", kurį atliko Pr. Baltrušaitis. Viskas nusis

gėkė puikiai ir žmonės patenkinti.

Conn. Apskr. iškilmė.

BRIDGEPORT, CONN.

Atitaisymas.

"Darbininko" 57 n-ryj tilpo korespondencija su laikurimis klaidomis. Ne visų lošėjų vardai pagarsinti. P. as J. Juodis visai nepamintas, o jis gabus lošejas ir darbštus vyras. Kitų pavardės iškraipytos. Turi būti šitokios: Savaitis (ne Savaitis) 2 p. lėš V. Drogunaitė 3 — M. Drogunaitė 4 p. lėš Ona Kaluckaitė (Kaluckaitė) 5 J. Juodis 6 p. J. Valinčius (Walincienė) 7 A. Žilinskas.

Darbininkė.

RAUDONLIGĖS.

(Dijalogas)

Baltrus sutikęs Laurą užklauė:

— Laurai ar tu girdėjai svarbią naujieną?

— Kokią?

— "Vidurių srovė" jau turi karalių.

— Negali būti! Juk jie skelbiąs esą visgeriausias demokratias ir žmonių laisvės šalininkais.

— Taip, delto jie ir isitaisė karalių netoki kaip pankščių ar žvėrių, bet baltą.

— Ką gi tas baltumas galėtu reikšti, juk jų srovėje rodo si juodukų nei raudondužių nesimatė.

— Tame tai ir yra visa jų paslaptis.

— Kaip žinoma, visi karaliai esą kitokio kraujo, arba kitokios tėslos negu jų pavaldiniai. Juk kitaip ir būti negali, kas gi jų klausytų jeigu jie būtų panašūs į savo pavaldinius.

O kad "vidurių srovė" sąžinės baltumu neatsižymi, tai sugalvojio bent baltą karalių ištaisyti.

— Oho, ho!..

— Tas dar būtų menkniekis, tegul tasai karalius "vidurių srovės" viduriuose keltų ermyderius kaip išmakalutas pie nas vokiečio pilve, bet tame bėda, kad dar nepasidabines karališkais ragais savo galvos, o jau "prikasus" "viduriamis" siunčia.

— Tai gal taip ir reikia, gal jau tokia jų karalių liga.

— Žinoma, kad baltas karalius baltas ir liga — baltoji karštligė.

— O ar jina kartais nepavojinga — kad kitų neužkrėstu.

— Sveiko proto lietuviams nėra pavojinga, bet tiems, kurie linke prie raudonų lieptų statymu, prie raudonų pankščių su kaklaryšiais vienijimu, ir prie įvairių padugnių drumzdimo, toji liga taip yra pavojinga, kaip Lietuvos kaulėms raudonoji rožė, paprastai raudonligė vadinama.

Tik visais skirtumas tame, kad jaja užsikrečia tam tikrus straipsnius skaitant.

— Tai kur tuos straipsnius galima rasti?

— Jų pilni visi prieštikiybinių šlamštai, neva pirmieviskais laikraščiais vadinami.

— Ar šitaip!

Na, tai jau aš jų daugiau ir neskaitysiu.

F. V.

W.S.S.

War savings Stamp issued by the United States Government.

Geriausias taupymo būdas. Patartina lietuviams pirkti. Ženkliškai arba "THRIFT STAMPS" pasiduo po 25c. "WAR SAVING STAMPS" GEGUŽIO mėnesyje pasiduo da po \$4.16.

Jų galite gauti KRASOJE, BARKOJE, "DARBININKO" administracijos ofisė ir pas kitus agentus.

Sako, kitą syk, kai buvo dar laisvamanių Lietuva, visi stūdūs jė myleje. Del jos vargė ir kentėje. Del jos žuvę, galvas dėję. Ir jėgų nesigailėję; Kardu rankose jė gynę. Ir garbės vainiką pyne, O plėnu apsišarvoję. Vyrs už vyrą drąsiai stoje, O kas jė nuskaust norėjęs — Tas krauju užsimokėjęs. Tad ir priešai jos bijoję. Jaję gerbė ir godoję. Nūn kur jos yra senovė! Kas jos galę tą sugriovė! Kas prislėgė jos krūtine! Kas po kojų jė pamynė! Veltui man krutinė plaka, Veltui! Niekas neatsako! Ir kas atsakyti gali — Kas pražudė mūsų šalį!

Bet, miels brolai, ar šiandieną Tu girdėjai tą naujieną, Kad aušra mums vėl prašvito?

— Tad, pasveikinę tą rytą Ir apleidę miego guolį, Telkimes į kuopą, broliai! Stokim drąsiai už tėvynę Josios praieitį atmine, Kelkim sielas į padangę, Ir vaduokim laisvę brangią.

Stokim, broliai, vyrs jė vyrą, Stokim, kolai laiko yra Stokim drąsiai, kiek kas gali, Už prabočių brangią šalį!

K. Baikštys.

("Tėvynės Sargas")

Ištikimybės Diena.

ISTIKIMYBĖS DIENOS REIKALAI.

Released by the Committee on Public Information.

Prezidento problema, Ištikimybės Dieną 4 liepos dienai nuskirianti, buvo kiek laiko atgal paskelbta. Bėlieka dabar spardėiai ir rūpestingai prie Ištikimybės Dienos iškilmų prisiruošti.

Savų laikų kiekvienai didesniai lietuvių kolonijai buvo išsiųsti laiškai Ištikimybės Dienos prasme išaiškinantieji, taipgi nurodymai, kaip prie tos dienos prisiruošus. Taipgi buvo išsiuntinėta laiškai, kurie buvo skirti draugijoms, klubams, organizacijų kuopoms, užprašant prie Ištikimybės Dienos iškilmų prisidėti.

Tolimesnieji tai dienai ruošimosi nurodymai suteikiami viešai, per laikraščius.

Ištikimybės Diena bus parodavimais, iškilmėmis pažymėta visose Suv. Valstijose. Kreipiama domos, kad kita tautai tą dieną gerai pasirodytų. Kiekviename didesniame mieste to miesto šeimyninkas -majoras nuskirs specialę koravojimą, kaip Lietuvos kaulėms raudonoji rožė, paprastai raudonligė vadinama.

Tik visais skirtumas tame, kad jaja užsikrečia tam tikrus straipsnius skaitant.

— Tai kur tuos straipsnius galima rasti?

— Jų pilni visi prieštikiybinių šlamštai, neva pirmieviskais laikraščiais vadinami.

— Ar šitaip!

Na, tai jau aš jų daugiau ir neskaitysiu.

F. V.

informacijų, reikia kreiptis prie Committee on Public Information, Lietuvių skyriaus.

To skyriaus antrašas toks: Committee on Public Information.

Lithuanian Division, 16 Jackson Place, Washington, D. C.

J ten pat reikia nusiųsti lietuvių komitetę pirmininkų ir sekretorių vardus su antrašais. Prie iškilmių užprašyti visas lietuvių draugijas ir kuopas. Draugijų ar kuopų pirmininkų ir sekretorių adresus viršų nurodytu antrašau nusiųsti, pažymint, kurios draugijos ir kuopos prie surengimo prisidėjo ir dalyvavo, o kurios ne.

Su pagarba Committee on Public Information.

Lietuvių Skyrius.

CENTINIAI LEIDINĖLIAI.

"Darbininkas" nuolatai sten-tėsi išleisti pigių visiems su-prantamų knygelių ir kartu vi-siems suprantamoje ir dailioje kalboje parašytų. Tie leidiniai būdavo po 5c. ir 10c.

Dabar įsimanėme išleisti net centinių leidinėlių.

Situose leidinėliuose gvilde-nama gyviausieji darbininko reikalai. Išgvildenta šie klausimai:

1. Darbininko apsaugojimas.

2. Streikas.

3. Lietuvių darbininkai, vie-nikimės.

4. Pinigas.

Jų išleidome labai daug. Jie turi pasklisti tarpe visų Ame-ricos lietuvių darbininkų. Kiekvienas darbininkas juos turi perskaityti, apsvastyti ir su kitais savo broliais darbi-ninkais apkalbėti.

Darbininkų prieteliai priva-lo jų parsitraukti daug, po ke-lėtą šimtų ir išplatinti tarp darbininkų. Bet ypač LDS kuopų nariai privalo susipa-žinti su tais leidinėliais ir pri-valo juosius kuolabiliausia pa-skleisti.

Visi jų įsigavę, perskaite ir apsvarstę, privalo pasilaikyti ir prie-progos išnaudo perskaityti. Geri, rimti, raštai rei-čia po keletą kartų perskaityti.

Leidinėliai yra po 4 pusla-pukus ir kainuoja tik po 1c. Tik "Darbininko apsaugoji-mas" yra 8 puslapinių ir kai-nuoja 2c. Todel visi keturi leidinėliai kainuoja 5c.

